

5777 Wa'etchanan - Verlangen

Mosjé Rabénoe verlangt er naar Israël binnen te mogen. Hij weet dat hem dat recht ontzegt is maar hij blijft hopen en vooral dawwenen. Uiteindelijk zegt Hasjem tegen hem dat het genoeg geweest is en dat hij hierover niet meer mag beginnen tegen Hasjem. Dit gesprek wordt in de Talmoed (Sota 14a) verder uitgewerkt:

'Rav Simlai heeft geleerd: waarom verlangde Mosjé Rabénoe er zo naar om Eretz Israel in te gaan? Moest hij zo nodig van haar vruchten eten of zich door het goede van het land verzadigen?

Nee, zo zei Mosjé: er zijn veel mitzwot die je alleen in Israel kunt vervullen, ik wil het land in kunnen om al die mitzwot – die ik het volk heb onderwezen – zelf te doen. Hierop antwoordde Hasjem: jij wilt toch alleen maar die mitzwot voor de beloning die je ervoor krijgt, Ik reken het je aan alsof je de mitzwot gedaan hebt.' – tot zover de Talmoedplaats.

Een opvallende retorische vraag van rab Simlai. 'Moest hij zo nodig vruchten eten? Het lijkt toch vanzelfsprekend dat dat geen reden kan zijn om naar Israël te verlangen.

Alhoewel. In de na-bracha die wij uitspreken na de 7 voornaamste vruchten van Israël zeggen wij: wij danken U voor...*en voor het heerlijke, goede land dat u onze voorouders als erfelijk bezit hebt willen geven om van de vruchten ervan te genieten en om zich met zijn goede gaven te verzadigen* (vert. Dasberg).

Dus wel. Israel was bedoeld om te genieten van de vruchten en om je te verzadigen met al het goede. Dus waarom mag Mosjé daar niet naar verlangen als wij er naar moeten verlangen? Maar het antwoord ligt verborgen in de reactie van Hasjem zelf.

Wij verlangen niet naar de druiven en amandelen van Israel omdat ze zo lekker zijn. Wij verlangen er naar om dat ze omringt zijn met de mitzwot van Eretz Israel: teroema, maaseer, orla, bikoeriem enz. De echte verzadiging komt voort uit een gevoel met het eten van de daarbij horende ge- en verboden. Want daardoor verbinden wij ons door eretz Israel met Hasjem. En dat – die verbintenis – had Mosjé niet nodig.

Er is een gewoonte om de challes bij het maken van hamotzie met alle tien vingers vast te houden. De reden die hiervoor wordt gegeven is om te geven dat we tien mitzwot (kunnen) doen voor we challe eten. (zie de lijst hieronder – voor een voorbeeld van de tien mitzwot). Wij verlangen naar de kans om al die extra mitzwot te doen. Niet voor de beloning maar voor de band met Hasjem die we dan voelen.

Na iedere maaltijd, bij hen bensjen, danken wij voor het land dat U ons heeft gegeven – anders heb je de plicht van het bensjen niet vervuld. We begrijpen nu waarom.

Wa'etchanan is altijd op de sjabbat na 9 aw – sjabbat nachamoe. Mogen wij snel getroost worden met de mogelijkheid ten volle te genieten van de vruchten van Israel en ons daar kunnen verzadigen aan al het goede wat Hasjem ons wil geven.

-
1. Bij het ploegen een stier niet met een ander dier inspannen. – lo tacharosj
  2. Bij het zaaien: niet verschillende soorten samen zaaien. – kilaim
  3. Bij het oogsten: laten liggen wat valt bij het plukken – leket
  4. Bij het oogsten: laten liggen wat je vergeten bent – sjikcha
  5. Bij het oogsten: de eerste halm naar Jeroesjalim brengen – bikoeriem
  6. Voor het bakken: een gift bestemmen voor de koheen: teroema
  7. Voor het bakken: een gift afzonderen voor de levi: maasar risjon
  8. Voor het bakken: 10 procent afzonderen voor jezelf in Jeroesjalim: maasar sjeni
  9. Voor het bakken: van het meel afzonderen voor de armen: maasar ani
  10. Voor het bakken : challe nemen